

Trysil kommune
Postboks 200
2421 TRYSIL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Rannveig Helgesen, 62 55 11 75

Tillatelse til skadefelling av bjørn i Trysil kommune

Ole André Storsnes som er leder i beitelaget innenfor det rovviltavvisende gjerdet i Flendalen, tok kontakt på Statsforvalterens vakttelefon den 6. juli ca. klokka 17:30. Storsnes fremsatte her muntlig søknad om tillatelse til skadefelling av bjørn. Søknaden ble senere bekreftet skriftlig i epost fra Storsnes av 06.07.2023. Statsforvalteren ga muntlig skadefellingstillatelse på en bjørn innenfor det rovviltavvisende gjerdet i Trysil kommune samme kveld, formidlet på telefon til fellingsleder i Trysil kommune den 6. juli kl. 18:45 Dette brevet er en skriftliggjøring av vedtaket.

Vedtak:

Statsforvalteren gir tillatelse til skadefelling av én (1) bjørn i tidsrommet 06.07.2023 kl. 19:00 til 07.07.2023 kl. 08:00, innenfor de vilkår som går frem av dette brevet.

Fellingstillatelsen gis til Trysil kommune som får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Fellingsområdet er avgrenset slik:

Innenfor det rovviltavvisende gjerdet i Flendalen i Trysil kommune.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og rovviltforskriften § 9. Her finner du [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#). Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra brevet er gjort kjent.

Bakgrunn for søknaden

Det ble på ettermiddagen den 6. juli tatt bilde av en bjørn på viltkamera innenfor det rovviltavvisende gjerdet i Flendalen. Bildet ble oversendt Statens naturoppsyn (SNO) og observasjonen er dokumentert. Skadefellingsforsøket ble igangsatt raskt etter at tillatelse ble gitt, og bjørnen ble felt kl. 22:05 samme kveld.

Det er ikke observert bjørn innenfor gjerdet tidligere denne beitesesongen og det var på søknadstidspunktet ikke gjenfunnet skadde dyr. Beitelaget opplyser i søknaden at strømmen på det

rovviltavvisende gjerdet var slått ut av tordenvær en periode natt til 5. juli, og at det kan være forklaringen på at bjørnen kom gjennom gjerdet.

Beitelaget opplyser at det går det om lag 150 dyr på utmarksbeite i det aktuelle området og tilgrensende beiteområder.

Lovgrunnlaget

Betinget skadefelling er vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på husdyr, tamrein eller annen eiendom. Rovviltforskriften § 9 gir Statsforvalteren myndighet til å fatte vedtak om iverksetting av skadefelling innenfor kvote for betinget skadefelling fastsatt av rovviltnemnd, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13.

I vurderingen skal Statsforvalteren drøfte skjønnskriteriene i rovviltforskriftens § 9 andre ledd bokstav a til d

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Statsforvalteren skal vektlegge føringene i regional forvaltningsplan. Samtidig legger Stortingets rovviltforlik fra 2011 føringer for forvaltningen av rovvilt i Norge. Felling kan bare gjennomføres hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset i tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Rovviltnemnda i region 5 har for 2023/24 vedtatt en kvote for betinget skadefelling på inntil 6 bjørner. Kvoten er så langt ikke belastet ved uttak gjennom skadefelling eller annen irregulær avgang.

Statsforvalterens vurdering

Områdets betydning som beitemark

Området hvor bjørnen er observert ligger innenfor forvaltningsområdet for bjørn, som rommer områder som er viktige for å nå bestandsmålene for bjørn. Området inneholder også viktige beiteområder. Utmarksbeiteområder inngjerdet med rovviltavvisende gjerde skal uansett forvaltes som prioritert beiteområde. Det slippes sau fra to besetninger på beite innenfor det rovviltavvisende gjerdet i Flendalen, og det er opplyst at det nå beiter om lag 150 sau der. Statsforvalteren anser at området har stor betydning som beitemark.

Skadenes omfang, utvikling og potensialet for fremtidige skader

Det er så langt ikke dokumentert skader på beitedyr i området, men Statsforvalteren anser at det vil være et visst potensiale for skader i nær framtid om en bjørn fortsatt skal ha tilhold innenfor gjerdet.

Erfaring fra tidligere år viser at bjørn kan forårsake betydelige tap. Det er ikke dokumentert at det har vært bjørn innenfor det rovviltavvisende gjerdet i Flendalen siden 2018.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Det går om lag 150 sauer på beite innenfor det rovviltavvisende gjerdet. Statsforvalteren kan ikke se at det er mulig å gjennomføre effektive forebyggende tiltak mens beitedyra går spredt innenfor dette området. I tillegg til at området er forvaltningsområde for bjørn og jerv, ligger området innenfor ulvesona, derfor slippes dyrene innenfor rovviltavvisende gjerde i stedet for på utmarksbeite. Det er bevilges årlig midler til økt tilsyn, drift og vedlikehold av gjerdet. Dette bidrar til å forebygge skader og kan også bidra til raskere å avdekke eventuelle skadesituasjoner. Det mest effektive tiltaket for å hindre skader ville normalt vært å sanke dyr til innmarksbeiter. I dette tilfellet vil dette etter Statsforvalterens vurdering ikke være hensiktsmessig å gjøre siden dyrene allerede går på inngjerdet område. Statsforvalteren viser til at observasjonen av bjørnen er gjort i et utmarksbeiteområder inngjerdet med rovviltavvisende gjerde og som forvaltes som prioritert beiteområde. Etter Statsforvalterens vurdering foreligger det ikke andre tilfredsstillende tiltak enn å gi tillatelse til felling for å avverge skader på husdyr i dette tilfellet.

Hensynet til bestandens overlevelse

I 2022 ble det påvist 175 brunbjørner i Norge, som er 15 flere enn året før. Av disse var 79 hunnbjørner og 96 hannbjørner. Dette er det høyeste antallet hunnbjørner som er påvist i Norge siden 2009. I 2022 ble det påvist 75 brunbjørner med geografisk midtpunkt i Innlandet fylke, av disse var 35 hunnbjørner og 40 hannbjørner. Dette er en økning fra 2021 da det ble registrert totalt 66 brunbjørner, og det høyeste antallet som er påvist siden registreringen startet i 2009. Av de 75 bjørnene er 74 registrert med geografisk midtpunkt i region 5/ Hedmark og en i region 3/ Oppland.

Statsforvalteren viser til at rovviltnemnda i region 5 har fastsatt en samlet kvote for betinget skadefelling og lisensfelling på 6 bjørner i 2023/24. Ved behandling av sakene har nemnda vurdert kvoter opp mot bestandens tåleevne. Vedtaket om kvote for betinget skadefelling og lisensfelling er klagebehandlet av rovviltnemnda i region 5, vedtaket ble opprettholdt og er oversendt Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse. Det er så langt ikke felt bjørn på skadefelling eller kjent annen irregulær avgang som er trukket fra kvoten. Statsforvalteren viser til at bjørn som eventuelt felles under skadefellingsforsøk også vil trekkes fra den vedtatte kvoten for lisensfelling. Skadefelling av en bjørn i det aktuelle området ansees ikke å true bestandens overlevelse.

Naturmangfoldloven § 8 - 12

Vedtaket baserer seg på siste tilgjengelige kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som bjørnebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Statsforvalteren viser til bestandsrapporter publisert på nettsidene til Rovdata, som har ansvaret for det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Statsforvalteren anser at føre-var prinsippet jf. § 9 kan tillegges mindre vekt. Det aktuelle fellingsområdet er utenfor forvaltningsområdet for bjørn. Ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 anses ikke som relevant her.

Konklusjon

Statsforvalteren anser at vilkårene for å gi skadefellingstillatelse på den aktuelle bjørnen er oppfylt. Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på bjørnen. Statsforvalteren gir tillatelse til skadefelling av én (1) bjørn innenfor de vilkårene som går frem nedenfor.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Tillatelsen gjelder felling av én (1) bjørn i tidsrommet 06.07.2023 kl. 19:00 til 07.07.2023 kl. 08:00.

Fellingsområdet er avgrenset slik: Innenfor det rovviltavvisende gjerdet i Flendalen i Trysil kommune.

Forsøk på felling i medhold av denne tillatelsen krever ikke tillatelse fra grunneier, jf. viltlovens § 35.

2. **Trysil kommune** er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Kun personer oppnevnt på det kommunale fellingslaget kan delta på fellingsforsøket. Liste over deltakere skal være oversendt Statsforvalteren. Statsforvalteren skal ha skriftlig beskjed om eventuelle endringer på listen.
3. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere – må oppfylle kravene til, og inneha lisens, jf. Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, § 13. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
4. Skadefellingsforsøket skal rettes mot skadevoldende individ. Innsatsen bør styres mot siste observasjon eller der eventuelle tap sist har skjedd eller der de eventuelt utvikler seg videre.

Binne med unge(r) er unntatt fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at slike individer felles, skal være iverksatt.

5. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
6. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 30 000** for godtgjøring. I tillegg gis det tilsagn om **inntil kr 5 000** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Rammene er absolutte. Dersom spesielle omstendigheter gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

For brukere av [viltrapporten](#) skal timeforbruk og utgifter føres på **fellingsoppdrag 7**.

7. Fellingsleder skal holde Statsforvalteren løpende orientert om fellingsforsøket. Det skal minimum gis en kort statusrapport annethvert døgn på SMS til Statsforvalterens vakttelefon, 970 29 840.

8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf. §§ 15 og 16.
9. Felling eller skudd mot bjørn skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren og politiet. Dersom bjørn skadeskyles, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17. Skuddplass skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.
10. Bjørn som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal vommes ut og tas vare på slik at kjøttet kan omsettes. Om mulig veies dyret før utvomming. Frakt og oppbevaring av brunbjørn avklares med Statsforvalteren.
11. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Elektronisk rapport skal leveres av fellingsleder senest innen tre uker etter endt fellingsforsøk. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no.

Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalteren om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk.
12. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at vedtaket er kunngjort, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Rannveig Helgesen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Ole Storsnes

Mattilsynet

Innlandet politidistrikt

Statens Naturoppsyn

Postboks 383

Postboks 355

Postboks 5672 Sluppen

2381

2303

7485

BRUMUNDDAL

HAMAR

TRONDHEIM